

СЕРПЕНЬ

1981

Київ

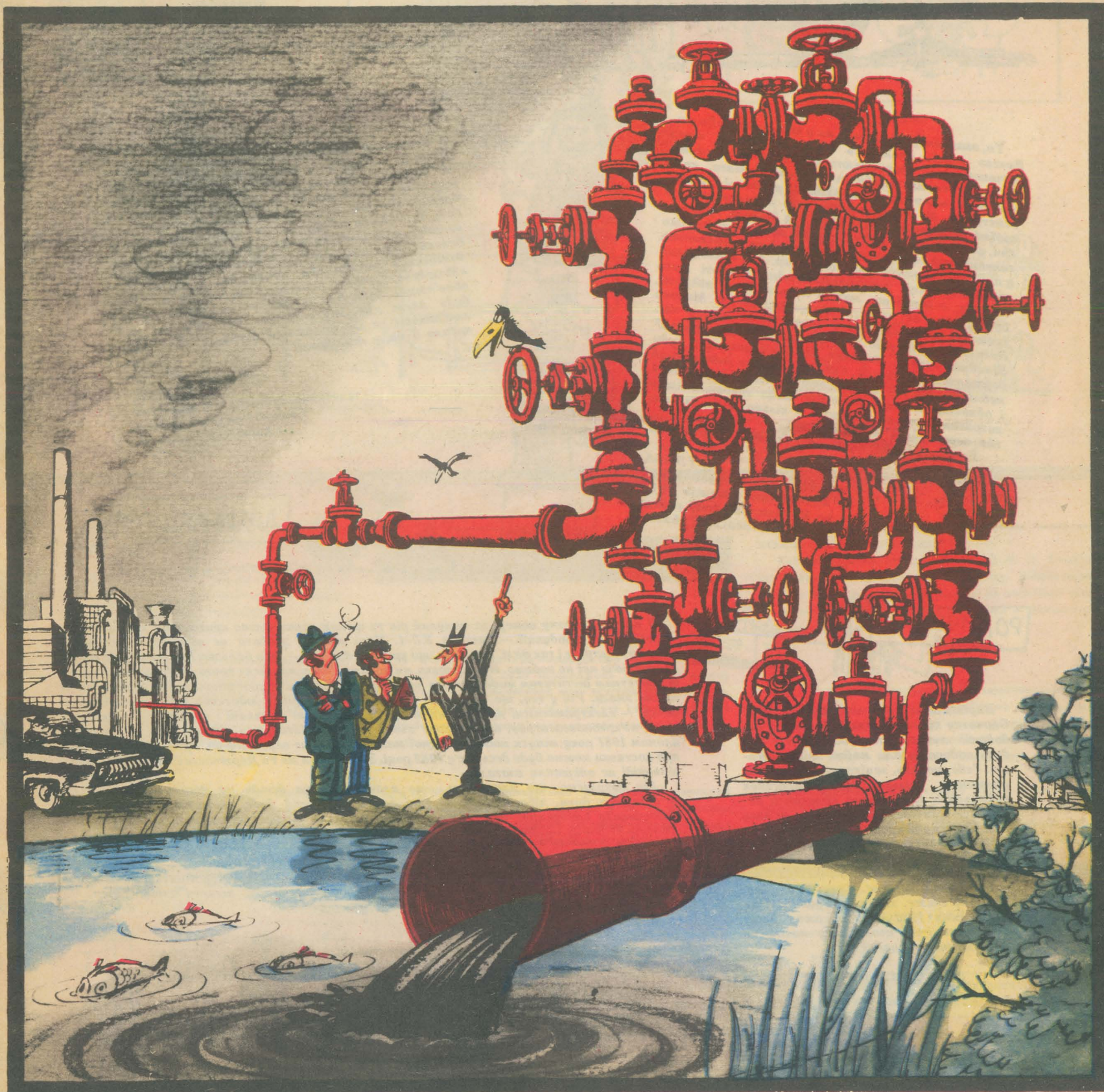
Виходить з січня 1927 р.

№16 (1106)

Ціна номера 20 коп.

Мал. В. ГОНЧАРОВА

— Як бачите, ми зробили все можливе, щоб стічна вода не потрапляла
прямо у річку...

Скажи, будь ласка, скільки знадобилося б часу будівельникам Білолуцького міжколгоспбуду Новоковського району Ворошиловградської області, щоб спорудити піраміду Хеопса? Як відомо, єгипетські майстри, не маючи ніякої техніки, звели її протягом кількох десятиріч. Не знаємо, що ти на це відповіси, але ми впевнені, що білолуцьким майстрам на це потрібно було б не менше кількох століть. Такого висновку ми дійшли тому, що ось уже восьмий рік цей механізований міжколгоспбуд морочиться з будівництвом звичайнісінького двоповерхового шістнадцятиквартирного будинку.

Жителі селища
Білолуцька.

Ворошиловградська область.

Ти, звичайно, пам'ятаєш, як у кінокомедії «Волга» герої, дивлячись один на одного через відчинене вікно, розмовляють між собою по телефону. Не менш смішні сцени можна спостерігати, коли головний лікар Малоковської районної санепідемстанції М. Г. Білецький хоче переговорити із своїми підлеглими. Річ у тому, що Микола Григорович, вирішивши не відставати від моди, придбав для санепідемстанції автоматичну систему управління, а простіше — внутрішній комутатор. Але приміщення санепідемстанції невеличке: в одній кімнаті щось скажеш, в іншій все можна почути. Тому підлеглі, буває, ніяк не можуть зрозуміти, чи то Микола Іванович через комутатор говорить, чи просто так. Питається, для чого ж потрібна ота чудо-техніка? Швидше всього, не знає М. Г. Білецький, куди державні гроші дівати. Кабінет його так заставлений меблями, що й пройти важко. На умеблявання і обладнання свого робочого місця головний лікар витратив державних коштів у кілька разів більше, ніж передбачено нормами.

То чи не занадто широка душа у М. Г. Білецького?

Б. ГЛОБА,
старший контролер-ревізор КРУ
Міністерства фінансів УРСР
по Малоковському району
Кіровоградської області.

Вияткову люб'язність демонструє голова нашого колгоспу — Олександр Олександрович Новак — що регулярно доставляється в дитячий садок першої туди 6—7 разів на місяць. Не пам'ятаємо жодного випадку, щоб Олександр Олександрович не пообіцяв батькам виділити для транспортування їх діточок колгоспний автобус або, принаймні, не попередив: «Можливо, автобус трішки затримається... Але обов'язково буде. Так що, дорогі мої, дуже прошу, будь ласка, не хвилюйтеся». От якби до цієї писали б ми, а панегирики.

Т. САП'ЯН,
телятниця колгоспу «П'ятирічка»
Сахновщинського району
Харківської області.

Вирішили ще раз потурбувати тебе. Спочатку хочемо подякувати за те, що допоміг знайти нашу бандероль, яка десь подорожувала майже шість місяців. Тебе, мабуть, зацікавить, де ж вона пропадала стільки часу. Заступник начальника Кримського обласного виробничо-технічного управління зв'язку тов. Юр'євич написав нам: «... заказная бандероль поступила в отделение связи 25.09.80 г. и вручена 26.09.80 г. Вашему родственнику».

То, може, Перче, хоч тобі тов. Юр'євич скаже, хто ж той родич, який 26 вересня 1980 року одержав нашу бандероль і до цього часу навіть не познайомився з нами?

Сім'я ГРУШЕЦЬКИХ.

м. Керч.

У шістнадцятому номері за минулий рік ти цілком справедливо критикував нас за низьку якість нашої продукції — машини КЛ-1. Нині можеш зробити це вдруге, а десь через півроку — втретє і так далі. І не тому, що критика для нас — мов бальзам для душі, і ми ніяких висновків із неї не робимо. Ні, висновки ми робимо. Зокрема, після твого виступу завод разом із проектним інститутом модернізував машину, але випустити удосконалений її варіант ми не маємо змоги. Річ у тім, що для нової моделі потрібні додатково деякі комплектуючі деталі — електромагнітні пускачі, арматура, автоматичні вимикачі і ще дещо. Виділити їх може «Укрголавелектро», але не хоче цього зробити, мотивуючи відмову тим, що, мовляв, планом 1981 року випуск модернізованої машини КЛ-2 не передбачено, і розглянути питання про поставки можна буде десь аж у 1982 році. Зверталися ми і в Держпостач УРСР, але звіти відповіді не одержали взагалі.

Ми розуміємо, що плановість — це плановість, що фонди на дорозі не валяються. А з іншого боку, хіба нормально, що завод змушений буде протягом року випускати недосконалих продукцію? Що скажуть на це керівники «Укрголавелектро»?

І. ТИМЧЕНКО,
директор Полтавського заводу
легкого машинобудування.

КОЛЮЧКИ У ДВА РЯДКИ

ПОМІНЯЛИСЯ РОЛЯМИ

До загсу ніс Марію Гриць...
Тепер вона його — з пивниць.

ПРИНЦИПОВІСТЬ

Він рота совісті заткнув: «Доволі!
Підказок не любив я ще у школі!»

ІСТОРІЯ ОДНОГО КОХАННЯ

Загс... Поцілунки... Компліменти...
Суд... Виконавчий... Аліменти...

НЕВДАЛИЙ ВИБІР

— Чом розлучились, Олю, ти і Клим?
— Не свариться ніколи: скучно з ним!..

АРХІПОЛІГЛОТ

Зна стільки мов (робота плідна!),
Що вже забув, яка з них рідна.

Григорій АРАБХАНОВ.

— Маню, та обслужи наших гостей, знову забула, що ти не в кафе,
а у себе вдома!

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Спартанську систему загартування
ввів головний лікар Рокитнівської
районної лікарні, що на Ровенщині,
Халимон Є. В. Пациєнтів він витриму-
вав у неопалюваних палатах, на
твердих постелях, у невипраній білиз-
ні. В лікарні не працювала каналіза-
ція. Активно допомагав Халимону
і його заступник по адміністративно-
господарчій частині С. О. Шевчук,
який штучно створював дефіцит твер-
дого і м'якого інвентаря в лікарні.

Але пацієнти не зрозуміли необхід-
ності повернення до стародавнього
способу виживання і написали про це
до нашої редакції.

Як повідомив заступник начальни-
ка управління лікувально-профілак-
тичної допомоги Міністерства охорони
здоров'я УРСР тов. Чекман В. В.,
головного лікаря Халимона Є. В. з по-
сади звільнено, а його заступника
С. О. Шевчука притягнуто до кримі-
нальної відповідальності.

ТЕЛЕГРАФНЕ
перця
АГЕНТСТВО

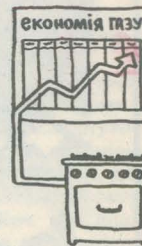
ВІЧНИЙ ОБ'ЄКТ?

КИЇВСЬКА область. (Кор. ТАП).
Ось уже третій рік кипить і не википає
робота на спорудженні молочного блоку
у колгоспі імені Карла Маркса Миронівського району. Будівельники зводять
стіни, потім розбирають, знову мурують,
встановлюють танки, в яких мусить
охолоджуватися молоко, після цього
демонтують і виносять їх на двір.
Даремно витрачаються кошти, мате-
ріали, пропадає людська праця, але
чомусь нікому з місцевих керівників від
цього ні холодно, ні жарко.

ІЗ СЕКРЕТІВ ЕКОНОМІЇ

МУКАЧЕВЕ ЗАКАРПАТСЬКОЇ об-
ласті. Починаючи з 1975 року, домо-
господарки будинку № 3 по вулиці
ХХ з'їзду КПРС зекономили кілька де-
сятків тисяч кубометрів природного га-
зу. На запитання кореспондента ТАП,
яким чином було досягнуто таких висо-
ких показників, мешканці будинку
дружно відповіли: «Дуже просто. Ми ще
жодного дня не користувалися тим га-
зом, який ось уже шостий рік чомусь
ніяк не дійде до наших квартир».

УРОКИ ГРАМОТИ

КОРОСТИШІВ ЖИТОМИРСЬКОЇ
області. (Спец. кор. ТАП). Малюки, які
живуть по вулиці Більшовицькій, 127,
активно вивчають грамоту. Правда, не
за букварем, а за відписками, які з 1979
року сумлінно надсилають їхнім бать-
кам керівники райвиконкому, обіцяючи
спорудити біля нових багатоповерхових
будинків дитячий майданчик, а також
упорядкувати навколишню територію.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Гей, товаришу, чи не можна обережніше!..

ТУРИСТСЬКИМИ СТЕЖКАМИ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Шарику! Дев'ять на дванадцять, будь ласка!

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Без слів.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

Без слів.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Без слів.

Мал. В. ШИРЯЄВА

— Не бери прикладу з людей. Учися за собою прибирати.

Лірично-кримінальна історія

— Нехай мене той голубить, а хто вірно мене любить, — оголосила вона.

— Я люблю тебе, свою любку, як голуб голубку! — категорично заявив він та ще й додав:

— Якби ти знала, що в моєму серці діється: доторкнись, то спалахнеш!

Одне слово, він закохався в неї, як чорт у суху грушу.

З того й почалось.

Вона йому:

— Словам не вірю — доведи на ділі!

Почав він доводити: за короткий час розтринькав чимало державних фондів матеріалів і сировини.

— Молодець! — сказала йому вона. — Але це ще не все! Зроби так, щоб завод твій у трубу вилетів.

Підбадьорений похвалою коханої, він так старався, що невдовзі непродуктивні витрати заводу (сплачені ним штрафи, пені та неустойки) зросли до багатьох сот тисяч карбованців, а завод потрапив у тяжке фінансове становище й почав справді вилітати в трубу...

— Добре стараєшся! — похвалила вона його. — Але ти повинен зробити так, щоб завод випускав якомога більше браку. І щоб вартість того браку з винних не стягувалась.

— Буду старатись! — запевнив він її.

І його старання увінчалися успіхами, за що вона його також похвалила і поставила чергову вимогу:

— Придбай чим більше зайвого і непотрібного заводу обладнання! Нехай воно собі лежить і псується.

Він і цю її вимогу виконав успішно: завалив непотребом значну частину заводської території.

І за це вона його похвалила, а заодно наказала:

— Закріпи за мною дві легкові персональні автомашини з шоферами!

— Голубонько! Люба моя! Не можу... — простогнав він ледь чути. — За штатом належить мати на заводі лише одну легкову автомашину і одного шофера до неї. І ця машина закріплена за мною.

— Ага! Не можеш? А запевняєш, що любиш мене! Якщо любиш, то зроби так, як я тобі велю! Однією машиною з водієм будеш користуватися ти, а двома з водіями — я! У фінансових звітах заводу, про всяк випадок, можеш показувати, що утримуєш лише одну машину, закріплену за тобою, а витрати на утримання двох легкових автомашин, якими користуватимусь я, можеш списувати безпосередньо на виробничі затрати заводу. Второпав?

Він, звичайно, второпав і все так, як вона наказала, зробив. Хіба є на світі щось таке, чого не можна зробити заради любові? Бо ж любов — не пожежа, займеться — не погасиш...

* * *

Він — це Валентин Георгійович Халабузар, директор Ладизинського заводу ферментних препаратів, що у Тростянецькому районі на Вінниччині. Вона — це звичайна Безгосподарність.

І. ГАЛИЦІН

У ПОРЯДКУ КОМПЕНСАЦІЇ

Монолог на самоті

Він не може так категорично ставити питання. Совість йому не дозволяє. Нахабства не вистачає. Ще про скромність, чесність, порядність згадав би. Тепер це модно... А я можу! В порядку компенсації.

У президіях хто постійно возсідает? Він, Іван Микитович Майструк!

Чий портрет беззмінно на Дошці пошани висить? Його портрет, Івана Микитовича Майструка!

Премії кому? Звісно, йому, Івану Микитовичу Майструку!

Ну й що, що він передовик? З часом не рахується, готовий на перший поклик? Про громадське більше, ніж про своє кровне, дбає? Це його абсолютно лічна-особиста справа. Я на його становище не зазіхаю. А свого не попусти! Права свої знаю... Раз у законі записано — обеспеч! Дай, що положено!

Прогресивку урізали? Урізали! Тринадцятої зарплати лишили? Лишили! По якому праву, я питаю? Подумаєш, під мухою, на роботу з'явився, верстат заповорю. Подумаєш, у витверезнику переночував. За свої п'ю, не за каззонні. Ну, виніс детальку під полою. А сторбжа куди дивилася? З неї спрос!.. Почекай, почекай, ти ще мені поплатишся. До прокурора дійду! Анонімками засиплю!

Що ти мені квартирою в очі штрикаєш? На що натякаєш? Обманним шляхом, думаєш, ге? Це ще доказати треба. Довідка осісь, бачиш... мати рідна при неізличимій болезні. Ну й що, що вона зі мною не живе? Їй краще знати, де і з ким жити... Правильно, собака в мене окрему кімнату займає. Їй також свій куток потрібний. Квартплату, між іншим, я сповна сплачую. Не підкопаєшся.

Ну й що, що в нього троє дітей і малогабаритна квартира? Дві прохідні кімнати і санвузол із ванною суміщений? Совість йому не дозволяє. Нахабства не вистачає. Він не може... А я можу! Я «Жигулька» требую поза всякою чергою. В порядку компенсації!

Анатолій ЧАЛИЙ.

У РЕСТОРАНІ

— Мабуть, щось клієнту цьому шкодить...

Може, хворий? Ще, дивись, помре: Кожен день обідати приходять — Випивки ж ні разу не бере.

ЗВІДКИ БЕРУТЬСЯ НЕДУГИ

Іван зітхає тяжко — що поробиш: Дружина стогне, геть з лица вже спала. У неї кожен день — нові хвороби: Енциклопедію медичну прочитала!

Василь КРАВЧУК.

Літня рань. В цвіту Одеса.
Клени у росі.
Мчать авто, шуршать колеса...
Я — ловлю таксі.

Пролетів один, як вітер.
Другий пролетів:
Робить вигляд — «не помітив»,
Що спинить хотів.

Чи вклоняться їм низько!
Не стають і квіт...
Але ось гальмує різко
Інший одесит.

Очі добрі і веселі,
Усмішка ясна:
«Что-то, вроде, вы хотели?» —
Витягся з вікна.

— Жду таксі, та мчаться мимо.
Спробуй їх злови!..
Він обвів мене очима
З ніг до голови,

«Жигулі» погладив білі
Й кида:
«Вы чудны!
Вам поехать нужно, или
«Шашечки» нужны?»

— Їхати! — випалив я радо, —
На вокзал спішу...
«Раз вам надо, значить надо!»
І кивнув:
— Прошу!

Сіли, рушили... В дорозі —
Все від нього взнав:
І про дині на Привозі,
І в футбол хто грав,

І про те, як в сина Борі
(Й на які гачки!)
Під Лузанівкою в морі
Ловляться «бички»,

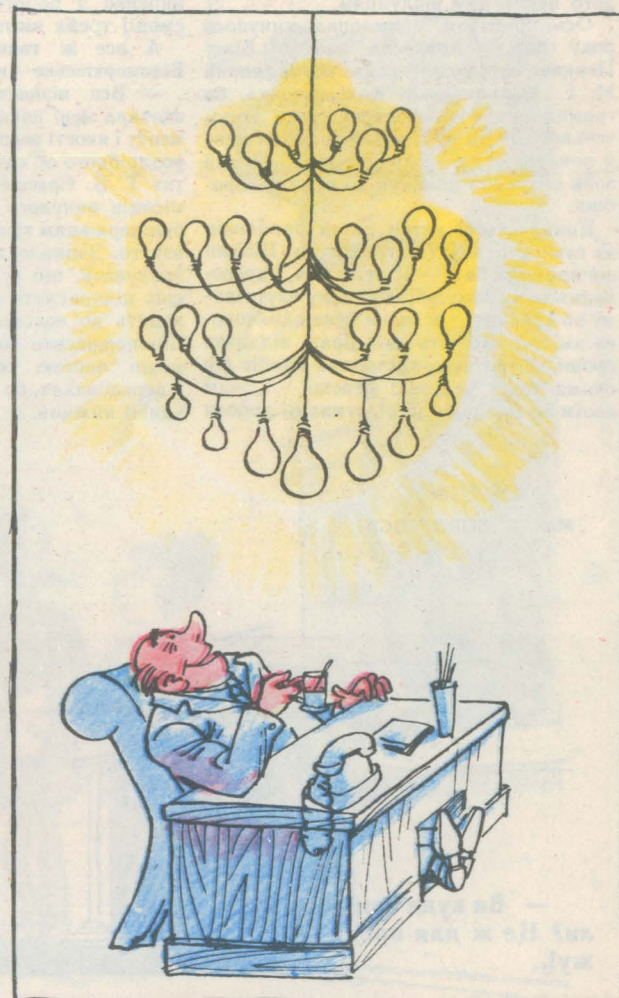
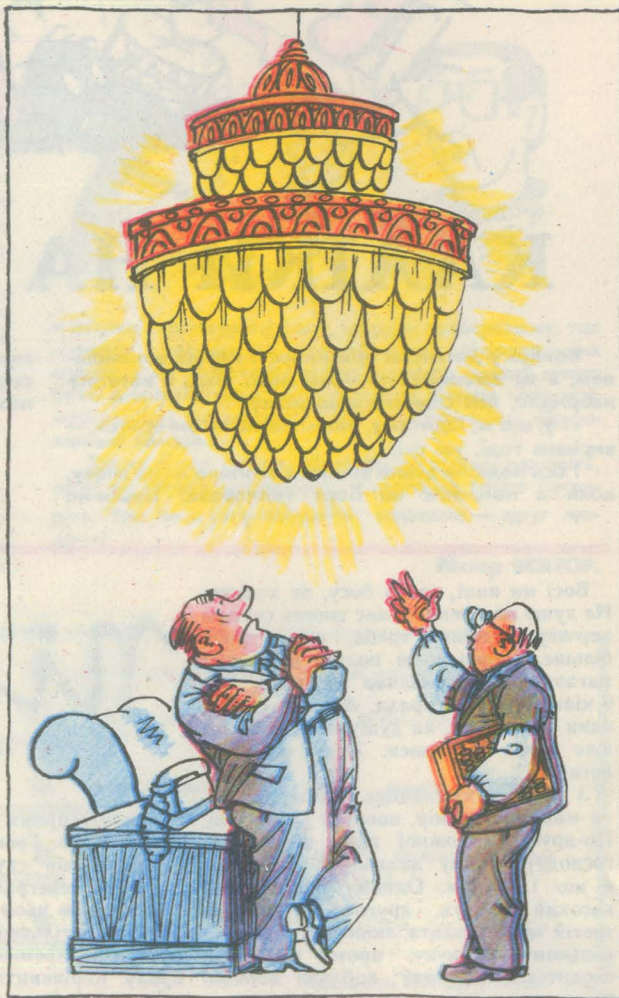
І хто знов його Одесі
Свій наніс візит!..
Словом, віз мене чудесний,
Справжній одесит:
Вразив щирістю такою
Душу він мою!..

Став, де слід й махнув рукою:
— Шлю привіт! Адью!

... Хай же й вас отак в дорозі
Зустрічають всі:
Щоб не він, мабуть, би й досі
Я ловив таксі!

Степан ОЛІЙНИК.

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Треба бути економнішим!

КАЛІКИ НА КОЛЕСАХ

Колись у дитинстві приснилося: керую автомобілем, а як загальмувати — не знаю. Вже й кататись набридло, але спинитись не можу.

«Ну, що ж, їздитиму, поки палине не вигорить», — вирішив тоді, уві сні.

І ось подібне дивне відчуття охопило мене знову, коли я потрапив на борт тепловоза. Тільки-но

вирушили зі станції Полтава-товарна, як помітив стурбованість бувалого машиніста і його молодшого помічника.

— Щось сталося? — гукаю на вухо сивоголовому.

— Машина несправна.

— В якому розумінні? — затремтів мій голос.

— Тече паливо і масло, — обізвався машиніст.

По тілу побігли мурашки.

— Це ще нічого, — заспокоїв мене залізничник. — Іноді полтавці підсовують нам таку техніку, що сидати страшно. Колись я був навідріз відмовився вести тепловоз — в такому жалкому стані він був.

Так іще й від диспетчера компліментів наслухався.

— Слабаки ви, — каже, — усі там, у Лозівському депо. Ось наші хлопці-полтавці покажуть вам, як треба працювати.

І викликав бригаду — «ух!» А мене відправили додому в ролі пасажирів. До Лозової, правда, якось, із гріхом пополам, ми тоді дотягли, зате там довелося простояти на техогляді, замість належних 50 хвилин, цілу добу...

І помовчавши, лозівський машиніст додав:

— Хотів і цього разу відмовитись. Але з нахальством сперечатися...

Поки він підшукує порівняння, знічів'я гортаю журнал технічного стану тепловоза. Ось окремі записи: «Замінити використаний вогнегасник...», «Пробий газів на вихлопних люках...», «Тече масло по з'єднаннях трубок із манометрами...» Аж не вірити: півцентнера масла витече на шпали, поки доїдемо од Полтави до Лозової. А скільки прольється в дорозі дизельного пального!..

Помережаний зауваженнями машиністів, журнал проглядають у депо. Проти зауважень з'являються відповідні записи: «Неполадки усунено». Насправді ж усе тече і ніщо не змінюється. Несправності перекочують зі сторінки на сторінку.

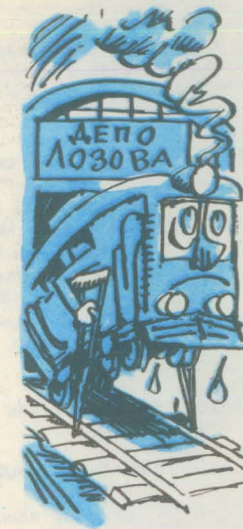
Хочу відразу зауважити, що тепловоз, який я обрав для своєї поїздки, — не якийсь унікальний невдаха, котрий з незрозумілих причин потрапив у немісткі до ремонтників. Він — найтупіший із типових локомотивів, котрі бігають поміж Полтавою і Гребінкою. З-поміж тих, що їх машиністи зустрічають з ремонту іронічним посміхом:

— Яким ти був, таким ти і zostався. Бракує тільки таблички на борту: «Громадяни, тримайтеся подалі!»

Керівники депо, з яких випускаються оці каліки на колесах, правда, почувають себе у повній безпеці: ще жоден із них, за словами машиністів, не піднімався на борт локомотива, щоб під час подорожі особисто перевірити якість ремонту в опікуваних ними майстернях. А не завадило б!

В. СЕМЕНО.

ст. Полтава — ст. Лозова
Південної залізниці.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

— Мені б чобітки з опушкою для доньки...

— Мені босоніжки... замшеві, якщо можна...

Можна. Все можна. І завідувача магазином «Взуття» міста Вишневе Києво-Святошинського району Київської області Л. В. Лабунська ніколи не відмовляла подругам, тайомим, подругам подруг та знайомим знайомих...

Про те, що через службовий вхід продаються найкращі товари, а в магазині і заходити не варто — все одно нічого не купиш, написали до редакції обурені покупці.

Як повідомля заступник голови правління Київської облспоживспілки А. І. Мельник за порушення правил радянської торгівлі Л. В. Лабунської з посади завідувача звільнено. Роботу магазину взято під контроль.

ДУМКИ ВГОЛОС

Критика на адресу орла виявилася для солов'я лебединою піснюю.

Нічого собі дурень: думкою багаті!

І благородні напої нерідко штовхають на неблагородні вчинки.

Степан КИРЕЯЧУК.

м. Мозир
Гомельської області.

під парасолькою...

Отак-то, шановний Миколо Гнатовичу Мельниченко: все пізнається в порівнянні. Може, якби ви знали, що за дев'ять місяців минулого року (за цей період білоцерківцям присудили першість) обласні об'єднання фірми «Взуття» забракували майже два мільйони пар взуття, понизили в сортності понад двісті тисяч пар, а ще чотириста тисяч пар повернули на підприємства через нікудишню упаковку і що за ці гріхи взуттєві підприємства розплатилися двома з половиною мільйонами карбованців штрафів, то не виключено, що ота 31 тисяча пар білоцерківської халтури здалася б вам краплею в морі браку. І ви, замість того, щоб соромити керівництво місцевого об'єднання, склали б на його честь телеграфну оду. За вміння утримувати потік браку у вужчих, порівняно з іншими об'єднаннями, берегах. Бо якби ви працювали телеграфістом в Ужгороді, Херсоні, Ворошиловграді, Донецьку чи Миколаєві, то навантаження б на вас випало більше: у цих містах шиють на душу населення, а не на ноги, навіть те взуття, якому присвоєно державний Знак якості.

Так Ворошиловградське об'єднання відвантажило в серпні ровенській фірмі «Взуття» 1200 пар шкільних черевиків із почесним п'ятикутником, і всі вони виявилися не вартами доброго слова, а тому були забраковані. Кіровоградська фірма «Взуття» на ті ж підстави повернула ворошиловградським взуттєвникам усі 705 пар чоловічих напівчобітків, а хмельницькі торговельники — дві третини шкільних чобіток. Туди й назад подорожувало також взуття «підвищеної якості» Закарпатського, Чернівецького, Донецького та інших об'єднань, Херсонської взуттєвої фабрики.

Дехто може запитати: а чому це автор оперує минулорічними фактами? Річ у тім, що наприкінці минулого року, вивчаючи тему, я побував на церемонії затвердження зразків взуття, якими підприємства «Укрвзуттєпрому» мали радувати споживача в році вісімдесят першому. Авторитетна комісія на чолі з головним інженером «Укрвзуттєпрому» Георгієм Семеновичем Лобзою (в неї входили представники Будинку моделей, технологічного інституту і фірми «Взуття») присіпчиво оглядала підшви, каблучки, вимірювала їх висоту, обговорювала, чи естетичного кольору устілки, і лише після цього або давала зразкові путівки в життя, або ж його відхилила. Директори фабрик від хвилювання стікали потом і мало не на колінах умовляли членів комісії не казати «ні», а дати можливість виправитися їм самим і виправити зразки до рівня світових стандартів.

— Чому вони так переживають? — поцікавився я.

— Еге, — пояснили мені, — бо нині діє нова система економічного стимулювання взуттєвників. По-перше, фабрика може шити лише те, що їй отут затвердять, а затверджене мусить бути чимось новеньким. По-друге, відтепер підприємства один поперед одного будуть гаятися за новинками, бо за продукцію з індексом «Н» одержуватимуть набагато більше. Той, хто топтатиметься на місці, рано чи пізно піде, образно кажучи, на дно. Про якість ми вже й не говоримо: вона буде на першому плані.

І я вирішив зачекати, поки насіння нової системи дасть сходи. У червні на мое прохання працівники республіканської фірми «Взуття» дослідили стан посівів. Це дослідження має назву «Інформація про виробництво, поставку і стан якості взуття, що випускається підприємствами «Укрвзуттєпрому».

Порівнюю її з аналогічними аналізами, зробленими позаторік і торік. Текст практично той же, цифри, шоправда, не

збігаються, але стали вони не набагато веселішими, а деякі, навпаки, посумнішали. Ворошиловградське взуттєве об'єднання і ще з півдюжиною об'єднань як порушували затверджений асортимент, так і порушують, як відступали від затверджених зразків, так і відступають; Херсонська фабрика як гнала брак, так і гонить, тільки тепер чомусь навіть інтенсивніше; як бракувалося взуття із Знаком якості, так і бракується; як зривався випуск взуття великих розмірів і повноти, так і зривається.

— Як же так? — здивувався я. — Головний інженер «Укрвзуттєпрому» товариш Лобза особисто затверджував зразки. Невже його підпис у протоколі засідання комісії не авторитетний для директорів фабрик?

— За авторитет — не скажемо, — відповів мені працівник фірми «Взуття», — бо не знаємо. А в поганій обізнаності Г. С. Лобзу ви підозрюєте даремно. Ми щокварталу надсилаємо в «Укрвзуттєпрому» аналогічні інформації, однак не пригадуємо, щоб хто-небудь коли-небудь на них прореагував. Звичайно, я далекий від думки, що взуттєвники навмисне топчуться на місці. У них також є свої труднощі і свої проблеми. Ідучи в «Укрвзуттєпрому», я наперед знав, на що там нарікатимуть. Так воно й вийшло. «Укршкіпрому» дісталася за низьку якість шкіри, іншим суміжникам — за неритмічні поставки клею, матеріалів на підшви, каблучки тощо. В «Укршкіпрому», у свою чергу, не були в захопленні від якості сировини, що надходить із м'ясокомбінатів. Я зрозумів: якщо за цим принципом шукати крайнього і далі, можна дійти до того, що звинувачуватимуть у всьому свиней, які народжуються у щетині, а не в люксовій хромовій оболонці.

Річ, очевидно, в тім, що дехто використовує об'єктивні та суб'єктивні труднощі як парасольку, прикрившись якою, можна пересідати адміністративну негодую. Їм би таку загострену реакцію на брак, як у жителя Білої Церкви Миколи Гнатовича Мельниченка. Навіть якщо вона виходить за межі службової інструкції.

В. БОНДАРЕНКО.

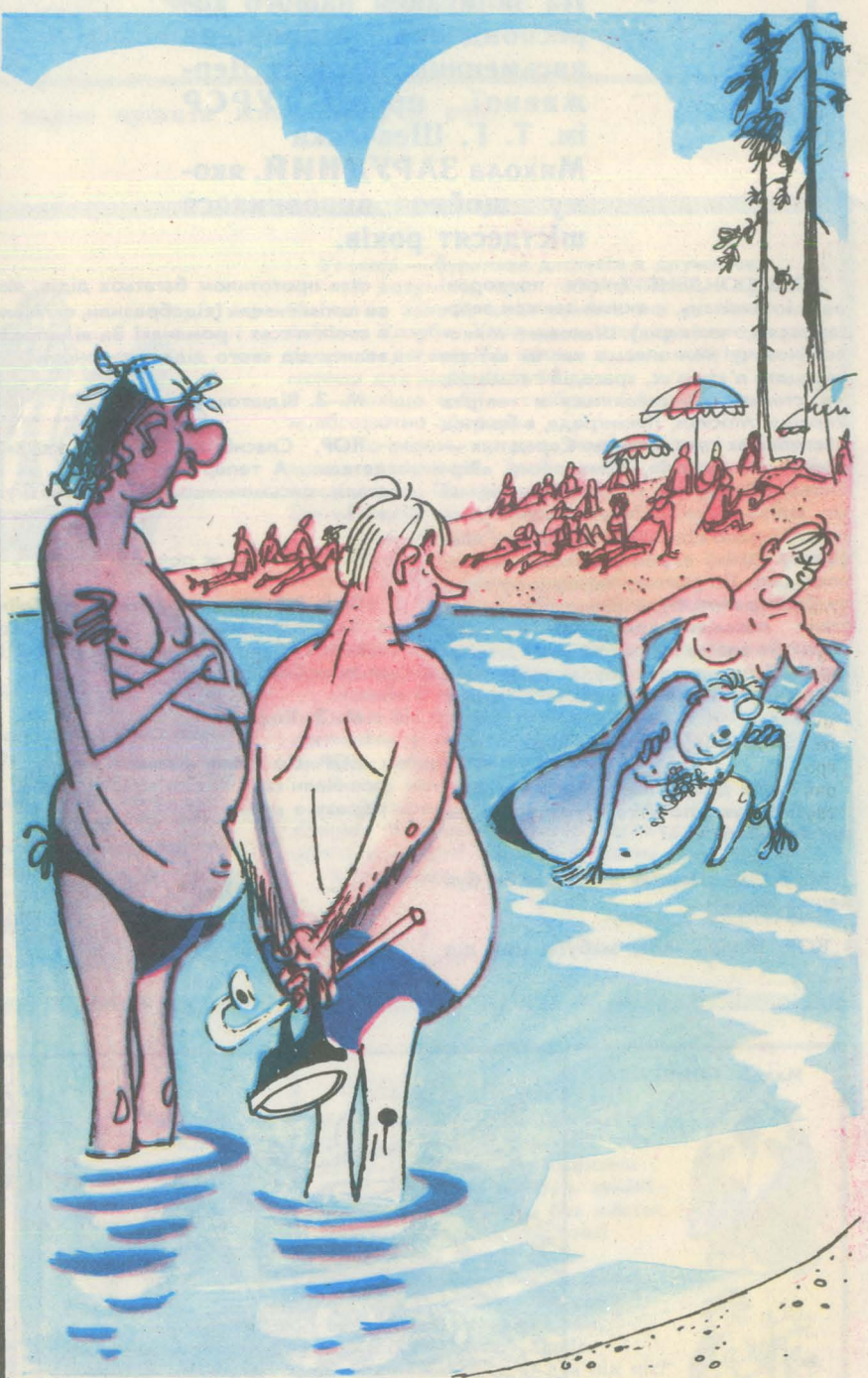

Мал. А. БОРДУНІСА

— Ви куди понесли? Це ж для продажу!..

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Не розумію, навіщо цей Петренко старався начальника рятувати: його ж і так висунули на вищу посаду!

Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА

НАШЕ ІНТЕРВ'Ю

На запитання нашого кореспондента відповідає письменник, лауреат Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка **Микола ЗАРУДНИЙ**, якому щойно виповнилося шістдесят років.

КОРЕСПОНДЕНТ (після поздоровлень і привітань, з якими завжди звертаються до ювілярів). Шановний Миколо Яковичу! Ми знаємо вас як автора двадцяти п'яти п'єс, трагедій і комедій, які ставилися і ставляться в театрах України, Москви, Ленінграда, в братніх республіках і за рубежом. Серед них — «Веселка», «Антеї», «Сині роси», «Вірність», «Фортуна», «Тил», «Дороги, які ми вибираємо», «Пора жовтого листя»... Широко відомі і ваші романи: «На білому світі», «Уран», «Гілея», збірки оповідань. Широкому читачкому загалу, безперечно, буде цікаво знати, як ви стали письменником, що чи хто штовхнув вас на тернистий шлях літератури? Якщо у вас була няня, яка розповідала вам казки, то як її звали?

М. З. Нянї не було. Був дід.

КОР. Це дуже важлива деталь. Дід, напевно, був з почуттям гумору і читав журнал «Перець»?

М. З. Дід «Перця» не читав, бо був неписьменний...

КОР. Жаль... Але, мабуть, цей дід

і став прототипом багатьох дідів, яких ви потім вивели (відобразили, оспівали) в своїх п'єсах і романах? Ви відштовхувались від свого діда у творчості?

М. З. Відштовхувався.

КОР. Спасибі, це дуже важлива деталь... А тепер цікаво знати, як ви стали письменником, що штовхнуло вас?..

М. З. З чого ж почати?

КОР. З босоногого дитинства. Майже в усіх письменників (а найбільше в поетів) було босоного дитинство. Ви ходили босий?

М. З. Ходив.

КОР. Це дуже важлива деталь... Ви починали свій шлях з віршів, прози, чи одразу з драматургії?

Пауза. Закурили.

М. З. Ні, пробачаюсь, але я почав з перекладів...

КОР. З перекладів?! Це дуже важлива деталь. І що ж ви перекладали?

М. З. «Мартіна Ідена» Джека Лондона.

КОР. (погасив сигарету, випив води). Так і почали з англійської?! Це дуже важлива деталь! Скільки ж вам було років?

М. З. (погасив сигарету). Тринадцять...

КОР. Тринадцять! Хто ж вас навчив англійської мови? Наскільки мені відомо, ви тоді жили в селі Городище-Пустоварівці Володарського району Київської області... Ходили до п'ятого класу і у вільний від навчання час пасли корову... І раптом Джек Лондон... з англійської!

М. З. Я переклав «Мартіна Ідена» з російської...

Пауза. Кореспондент закурив.

КОР. Це дуже важлива деталь... Як же воно сталося?

М. З. Бібліотечка в нашій школі була малесенька. І ось одного разу я прочитав у піонерській газеті «На зміну» оголошення, що Народний комісаріат освіти організував у Києві першу бібліотеку для учнів сільських шкіл. Бажаючих просили написати листа у відділ «Книга — поштою», зазначивши свій вік і адресу...

Того ж дня я відправив листа до Києва, дипломатично не зазначивши свого віку, з проханням надіслати мені якусь книгу... Тривожними були дні чекань. Пришлють чи не пришлють! Це була головна тема наших пастушківських розмов. Билися об заклад. Кілька моїх ровесників клялися, якщо книгу пришлють, по п'ять днів завертати мою корову, інші обіцяли дати поносити нового кашкета перед клубом, щодня приносити по три груші-дулі, дати сім разів вистрелити із самопала... А якщо не пришлють, то... У такому випадку я був приречений майже на вічне завертання чужих корів, транспортування картоплі з чужих городів та інші справи, визначені неписаним кодексом нашого пастушківського товариства...

Минув тиждень. І ось одного дня листоноша урочисто вручив мені у школі (під розписку) бандероль... Збіглося півшколи... Я розірвав конверт і показав новісіньку книжку, а потім прочитав назву:

— Мартин Іден. Джек Лондон. О! — Тільки не Мартин, а Мартін, — поправила мене вчителька Катерина Степанівна. — Написав її американський письменник. Це чудова книга...

Вдома я роздивився — книга була російською мовою. Я вважав, що моїх знань російської мови цілком досить, бо знав напам'ять вірші Пушкіна і Некрасова. Читали ж усім класом і «Муму»...

Я одразу почав читати і збагнув, що, мабуть, за двотижневий строк, на який мені вислали книгу, не прочитаю її... Та незабаром мої сумніви розвіялися:

я розумів зміст, взаємини людей, незрозумілі ж місця з жалем пропускав. Кожного ранку розповідав про все, що прочитав своїм товаришам.

Потім мої однокласники вирішили, щоб я читав їм книжку вголос, а не переказував, бо, мовляв, він (тобто я) не все розкаже, а то й своє щось придумає, ми його знаємо...

Так почалися «голосні читки». Корови завертали хлопці, вимірюючись на лозині, кому припаде, а я читав до хрипоті... Читав і зупинявся майже через кожні двадцять рядків, бо не кожен з нас міг збагнути все, про що йшлося.

З кожним днем я переконувався, що до зазначеного в листі з Києва строку книгу ми не прочитаємо. Тоді наш отаман Максим Бусол вніс категоричну пропозицію: звільнити мене від обов'язків пастуха на тиждень, щоб я переписав ту частину книги, яку ми не встигнемо прочитати. Я повинен був погодитися і решту днів провів за пекельною роботою (залишилося переписати сторінок 150). Завдання Максима я ускладнив собі сам, вирішивши перекласти роман українською мовою...

Тридцять два зошити списав я, відчуваючи нетерпіння своїх друзів. Крім того був переконаний, що переклад «Мартіна Ідена» я роблю вперше в усьому світі...

Останні сторінки роману... Плакали в полі городищенські пастушки над гіркою долею гордого Мартіна Ідена, але останні фрази роману примусили їх щасливо посміхнутися...

Це я примусив їх посміхнутися. Бо не міг примиритися із загибеллю Мартіна Ідена. Все моє стово протестувало проти жорстокої несправди далекої Америки, і я дописав уже свої рядки після трагічного фіналу роману: «А вранці розрізає хвили великий білий пароплав... Вахтовий матрос, вдивляючись у безмежне море, раптом закричав: «Людина за бортом!» Матроси миттю спустили шлюпку і підняли на борт знесиленого Мартіна Ідена... Прибігли лікар, капітан. «Живий! Живий!» — сказав якийсь матрос. І Мартін Іден усміхнувся йому...»

Я думаю, що городищенські школярки пробачили таке свавілля їхньому «перекладачеві»... Може, декому з них не вдалося вдруге в житті прочитати «Мартіна Ідена», і вони до цього часу переконані, що прекрасний герой їхнього дитинства залишився живий...

КОРЕСПОНДЕНТ «Перця». Спасибі вам за інтерв'ю, Миколо Яковичу. На цьому і закінчилася ваша «перекладацька» діяльність?

М. З. Ні, але про це іншим разом...

КОР. Ну, а тепер розкажіть, будь ласка, як ви стали письменником, драматургом.

М. З. Я не знаю...

КОР. Спасибі. Це дуже важлива деталь...

— Між іншим, тепер уже не модно пускати живу кішку в нову квартиру!

ЧУДО-ДІЙНИЙ ЗАСІБ

ГУМОРЕСКА

Уранці завідуючий плановим відділом радить бухгалтерові:

— Чув, у вас гіпертонія? Дистаньте весло суніги. Чудодійний засіб.

— Вживали?

— Ні, в мене тиск нормальний. Але один мій приятель пройшов курс.

— І що? — свердлить його поглядом бухгалтер.

— Надзвичайно! Не лише головний біль — думки щезли.

В обід чую в їдальні:

— Якщо на ніч накласти маску з весла суніги, шкіра оксамитовою робиться.

— А мозолі? — цікавиться подагрик Сидорак.

— За добу, як бритвою!

Наприкінці робочого дня голова місцевому умовляв когось по телефону:

— Ви б, дорогий, ніж утретє вимагати путівку, новий засіб спробували. Який? Треба знати! Весло суніги.

Трубка у відповідь буркотіла щось незрозуміле.

— Ні, по профспілковій лінії неможливо. Тільки через поліклініку. Що за весло? Звідки я знаю! Японське чи індійське. А можливо, австралійське. Зате ж суглоби робляться теплими й пружними. Давайте, дорогий, дійте!

Увечері — бурхлива дискусія з дружиною.

— Я розуміла, коли тебе обійшли з премією. Нічого не казала, коли замість нас до пансіонату поїхали Козуби. Увійшла в твоє становище, коли одержав догану. Та невже ж ти весла суніги не можеш для мене дістати?

— Навіщо тобі? — слабенько боронився я. — Ти ж абсолютно здорова.

— По-перше, сучасна людина ніколи не буває зовсім здоровою. Треба лише пильно до себе придивитися. По-друге, весло оте — видатний запобіжний засіб проти нервових потрясінь.

— Але... — пробую я вставити слово.

— По-третє, — не дає себе збити з пантелику подруга життя, — воно дарує жінці красу!

— Ти в мене й так — найкрасивіша! — підлежуюсь.

— Дешева демагогія! — гримить вона. — Я ж не прошу паризьких парфумів!

«Краще б просила, — гірко думаю я. — Смикнув же мене біс три дні тому вигадати це весло суніги, гостюючи у приятелів! Хто б міг подумати, що вигадка набере такого розмаху?»

Пальці машинально набирають номер.

— Василю, привіт! Ти все там же, у аптеці? Старий, будь-що потрібне весло суніги. Питання життя й смерті! Що? За тиждень обіцяють дати?!

Я замيراю з відкритим ротом.

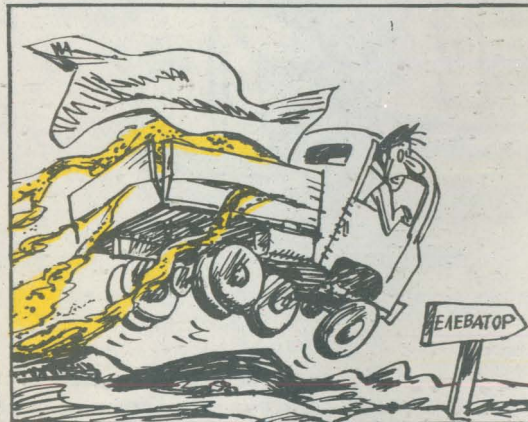
Анатолій ПАСТЕРНАК.

м. Боярка
Київської області.

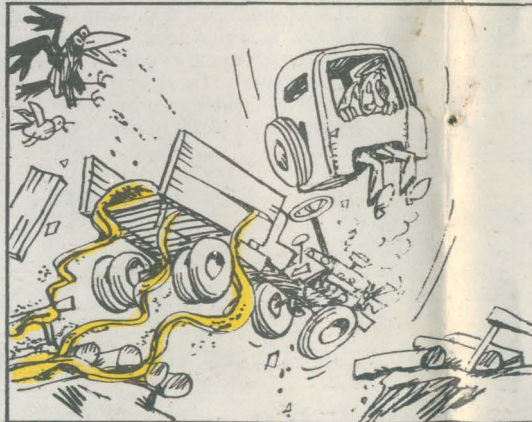
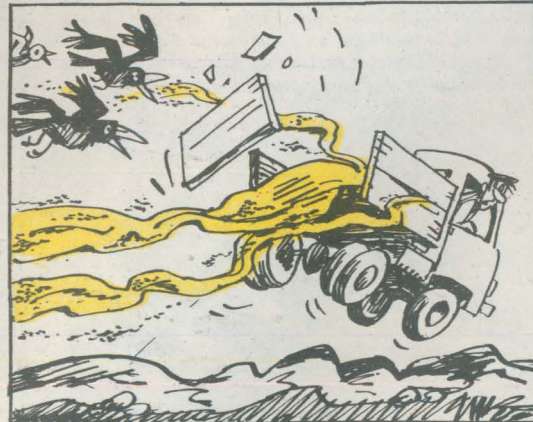
ПОПІКЛУВАВСЯ!..

У конторі «ПУХСИРОВАНА»
Сталася приємна новина:
Діловий загосп для сторожів
П'ять кожухів роздобуть зумі!
Він у хитрих справах був мастак,
Тож кожухи розділив отак:
Одного дав голові «МКА».
Другий головбух носить звика.
Третнього «обкатав» він сам.
У четвертім опинився зам.
П'ятого директору підніс.
Сторожам... по дулі дав під ніс!

Петро ПІДКОВА.

Ех, дороги!..

НАТОМИЛИСЬ СИРОЇЖКИ

Йшли по лісу сиріюжки
Й натомили дуже ніжки.
Захотіли відпочити...
Та побачили їх діти,
Що ходили з козубцем,—
Стали враз під деревцем
І сказали: — Сиріюжки,
Не ходіть ви більше пішки.
Просим вас з-під деревця
До оцього козубця!

Володимир КЛЕНЦ.

ДЕ СМЕТАНКА?

— Котику,
А ти не бачив,
Де сметанка
І калачик?
— Ні, з малютами
Я грався,—
Кіт сказав...
І облизався.

Алла КОЦУР.

ПРО ІЖАКА ТА ЛИСИЧКУ ІЗ СІМДЕСЯТЬМА П'ЯТЬМА РОЗУМАМИ

Сербська народна
казка

Зустрілись якось їжачок із лисичкою. Завели розмову про життя-буття. І тут, ні сіло, ні впало, рудохвоста питає:

— Признайся, колюча спинко, скільки у тебе розумів?
— Один, звичайно. Скільки голів — стільки й розумів. А що?

— А у мене голова однінька, проте у ній аж сімдесят п'ять розумів, — похвалилася лисичка.

— Еге, сестричко, мабуть, то занадто! — здивувався їжак.

— Для тебе, може, й так. А як на мене, то саме враз. Рудохвоста так пишалася, так водила хвостом перед їжачком,

що геть-чисто забула про обережність. Не згледілась, як опинилася біля самісінької мисливської пастки, й тієї миті, коли зарозуміла лисичка удесяте клялася, що у неї тих розумів не менше сімдесяти п'яти, пастка клацнула і впіймала хвастуху за лапу.

Бідолаха аж завилала від болю, мало лапу не відгризла з досади, та все було марно.

— Ой, лишенько мені, — нарікала лисичка.

— Чого ти жалієшся, кумцю? — озвався їжачок. — Адже в тебе сімдесят п'ять розумів, тож, гадаю, ти легко викрутишся з цієї халепи.

— Їжачок мій золотенький, через свої брехні й необачність, як бачиш, я добре поплатилася.

Порятує, братику, я довіку того не забуду.

Їжачкові стало шкода довгохвостості, й він мовив:

— Коли прийде лісник, ти прикинься мертвою.

Лисичка так і вчинила. Недовзі, вчувши кроки лісника, вона витяглася і заплющила очі.

Чоловік уважно подивився на здобич, штурхнув її ногою. Лисичка не ворухилася. Тоді мисливець вивільнив її з пастки і поклав долі. І раптом — шурх! — за лисичкою й слід прохолов, лише сухе галуззя зашаруділо.

З того часу лисичка більше ніколи не вихвалалася.

Із сербської переклав
Анатолій ГУЦЬ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ЕПІГРАМИ

АМАТОРАМ ПРИПИСОК

З приписками гримить він до пори,
А все ж із ними загурчить згори.

ПОКАРАЛИ...

До випивону мав багато він охоти,
І тут його потурили з роботи.
Але дружки послали без вагання
У харчвинпром... на перевиховання.

ПРО БАЛАБОНА

Розкусили вже Ливона —
Інтригана-балабона.
Хоч стелився часто листом, —
Був звичайним кар'єристом.

ЗАХИСНИКОВІ МУНДИРА

Оберігав мундир од плям.
Заплямував його ж він сам.

З білоруської переклав
Олесь ЖОЛДАК.

ЗЛІЗАЙТЕ — ПРИЇХАЛИ!

Давно канули в лету ті часи, коли наші славні побутовики могли хизуватися — і не без підстав! — своїм пріоритетом на царині сервісу. Нині сервіс обступає нас з усіх боків: на залізниці — сервіс, у небі — сервіс, у перукарні — сервіс. Встигай лишень «сервісуватися».

І ми не відмовляємося. Іноді навіть губу копилимо. Нам по-хорошому, з найкращих міркувань: «Ось, будь ласка, свіженький журнальчик, щоб не нудьгували...» або: «Припрошуємо до чаю...» А ми, замість подякувати, кидаємо: «Читали вже» або «Обійдемося». Потім аж самому стане гидко за власну безтактність, хотів би вибачитись, та дивись, уже й кінцева зупинка...

Отож із сервісом у нас усе гаразд. В основному. Бо в деяких сферах... От, скажімо, вирішили ми поцікавитися, які справи з сервісом на автотранспорті.

— Сервіс на автобусних маршрутах? Ви що, жартуєте?

Ці контрзапитання належать головно-му спеціалістові відділу автостанцій і розкладу руху Міністерства автомобільного транспорту УРСР Аді Андріївній Шевляковій. Але ж перед цим ми знали, що Ада Андріївна — найкомпетентніший у міністерстві товариш із порушеного питання. Тому вирішили не відступати.

— А все-таки...

— Ну, якщо ви серйозно, то тут нам особливо нічим похвалитися. Не приживається сервіс у нас. Колись намагалися запровадити набори для харчування. Не вийшло. Служби спеціальної в нас немає. Ну, хіба що свіжі газети,

прохолодні напої... І то лише в автобусах м'якого класу. Деякі водії, до речі, беруть на себе ініціативу і дещо роблять.

Справді, дещо роблять. Як от Віктор Федорович Макаровський, водій автобуса ЛАЗ 31-42, що курсує між Києвом і Кременцем (Тернопільська область). Під час чергового рейсу один із пасажирів поскаржився, що йому «сифонить» ноги: з відкритого верхнього люка свище протіг. Люк, як виявилось, взагалі, не зачинявся...

— Вам дуже холодно? — перепитав Віктор Федорович. — Ну, цій біді ми легко зарадимо.

Після такої обіцянки водій порився в якомусь закамарку і виводив звідти... Що б ви думали? Пляшку самогону! Й урочисто вручив її пасажирові, якому «сифонило» ноги.

— А скільки ж градусів? — поцікавився той.

— Якраз стільки, скільки треба, щоб не вхопив радикуліт, — запевнив Віктор Федорович.

— Ну, то вельми дякую...

Ощасливлений вийняв два карбованці і віддав своєму «рятівникові».

Хіба не сервіс? Хіба не екстраклас?

Не менш зворушливу турботу про своїх підопічних виявляє і водій автобуса ЛАЗ 01-39 Василь Бензюк, який працює на маршруті Київ—Тульчин... Його напарник Павло Шутько веде автобус, а він уважно стежить за тим, що робиться в салоні. Он двоє жваво розмовляють, наче дискутують... Кілька пасажирів щось читають. А цей... Позіхає? Нічим зайнятися? Ні, так не годиться!

— Товаришу, а йдіть-но сюди!

Товариш, який щойно позіхав, підходить.

— Сідайте, — вказує Бензюк на вільне («службове») місце.

Пасажир сідає.

— Ну то що, перекинемося в «дурня»?

— А чого б і ні...

Бензюк дістає колоду карт, умищується на своєму сидінні потилицею до лобового скла. І починається... Мелькають у повітрі шістки, дами, королі... І так без передишки — від Василькова й до Умані...

Чом не культурне обслуговування? І таких прикладів, як свідчить пошта «Перця», можна знайти на автотрасах доволі.

Чи не ці «зразки сервісу» мала на увазі Ада Андріївна, коли згадували про ініціативу деяких водіїв?

В. КИРИЛЕНКО,
спец. кор. Перця.

Шашіль на марші

УСМІШКА

Куди то ваші дітлахи збираються, чи не до лісу по гриби?.. Ви ж нагадайте їм, шибеникам, що мурашники руйнувати не годяться. Що, якби не мурашки, не було б і нашого Сизого лісу: шкідлива комашня, короїди, всяка шашіль давно б уже перевели його на купу тирси...

А як урочисто мій солов'яга в клітці виспіває, коли почаствуєш його свіженькими личинками мурашок! Скільки мелодійних радощів тоді, скільки веселощів у його тьохканні — божественно! Зайдіть коли-небудь, погломимо, послушаєм. Особливо це ось місце:

— Фьюр-фьюр, ціп-ціп: тю-тю цифірі!

Або:

— Улю-лю, сплюнь! Цьом-цьом чувікі!..

Щоправда, взимку трель погіршується. Де я йому свіжих личинок наберу, адже мурашники у заметах! Я вже не кажу про те, що й літом за мною міліція ганяється, штрафує безбожно. От і доводиться

в духовці насушувати йому, іродові голосистому, тих личинок, щоб аж до літа вистачало. Молоденьких мурашок на зиму теж з відро насушую — щоб меню було різноманітним, щоб у голосі більше ніжності, мрійливості відчувалося, щоб романтичність витонченіше лилася...

Так ви ж ото, сусіде, обов'язково дівворі накажіть, щоб не чіпала мурашників, строго-настрою насварить. Так їм і розтовкмачте: мурашка — друг людини!

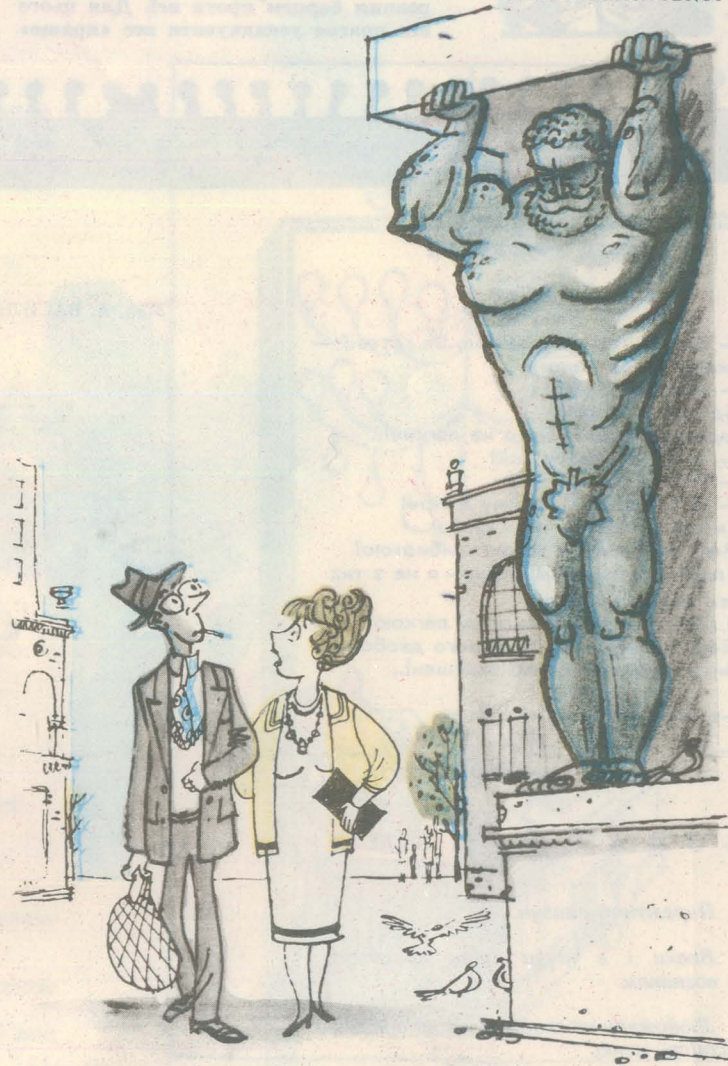
Віктор ВЕКТОР.

КОРОТКО
КАЖУЧИ

- На всякого мудреця доволі співавторів.
- Знав собі ціну... І тому не любив ярмаркових днів.
- Заєць ніколи не назве вовка лісовим санітаром.
- Обережна людина — навіть думки в його голову не приходять, а закрадаються.
- Жінки, на відміну від шахістів, не люблять жертвувати фігурою.

Михайло ФРЕНКЕЛЬ.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Ось який вигляд має справжній мужчина!

ЛОРД СТАРАЄТЬСЯ...

Штришок до портрета

Але й у цьому галасливому хорі вельми виділяється голос міністра закордонних справ лорда Каррінгтона. Невтомний лорд виголошує промо-ви, дає інтерв'ю, демонструючи перед своїми слухачами та читачами глибокий сум за минулим та залякуючи їх апокаліптичними картинами майбутнього. Невідпорний наступ ідей соціалізму доводить лорда-міністра до страхітливих видів, а зменшення гонки озброєнь сприймається ним як стихійне лихо.

Звичайно, за всім цим бовваніс «радянська загроза», і лорд зі шкіри пнеться, аби зарекомендувати себе ревним борцем проти неї. Для цього він прагне успадкувати все «краще»

від «сильних» діячів його рідної консервативної партії. А тут іще й західнонімецький газетний магнат Шпрінгер підливає до вогню олії, лементуючи: «Де ж той новий Черчілль, який міг би остерегти й змінити хід подій!»

Як відомо, сфабриковане опудало «радянської загрози» в 1946 році було використане Черчіллем для того, щоб, виступаючи в американському місті Фултоні, на весь світ заявити про зміну політичного курсу й тим самим започаткувати еру «холодної війни». Саме ті темні часи для Каррінгтона є чи й не найсвітліші.

Звичайно, лорд-міністр Каррінгтон — то не лорд-прем'єр Черчілль: не той калібр. Та й часи інші. Свій злет Черчілль починав у той час, коли білогвардійці та інтервенти силкувалися покінчити з Радянською владою. Саме він, Черчілль, тодішній військовий міністр Англії, був ревним організатором безславного «походу чотирнадцяти держав» проти зруйнованої війною, здавленої голодом країни — молоді Радянської держави. Потім він усе життя бідкався, що, попри всі його старання, йому та іже з ним не вдалося людство «ощасливити», бо, бачите, «задушення більшовизму при його породженні стало б великим благодіємством для людства».

Зрісши на тих же дріжджах антикомунізму, Каррінгтон старається зажити слави одного із найревніших продовжувачів справи, якій стільки сил віддав Черчілль. До того ж пориви нинішніх заокеанських холодних вітрів, видно, освіжили в лордовій пам'яті догми політики «з позиції сили» стосовно нашої країни і видули з голови повчальні уроки історії.

Міністерське крісло лорда стало своєрідною трибуною, з якої розноситься голос невтомного трубадура холодної війни. Сер Каррінгтон апло-

дує безвідповідальним акціям Білого дому, розрахованим на підлив розрядки напруженості у міжнародній політиці, і сам сторч головою кидається у подібні авантюри. Від імені уряду торі він оголошує так званий список репресалій проти Радянського Союзу, розпинається за те, щоб згорнути торгівлю та культурні зв'язки із нашою країною, збільшити кількість антирадянських радіопередач.

Прагнучи разом із натовськими заводіями «модернізувати» стару Європу за розробленим у Вашингтоні зразком, він страхає її казочками про те, що Радянський Союз, мовляв, «намагається захопити панування над європейським континентом», залякує своїх співвітчизників якимись «підозрілими підводними човнами», що снують біля англійських берегів.

Звичайно, лорд-міністр воліє «дивитися далі Європи». І, звичайно, дивиться. Навіть — що, зрозуміло, й не дивно при такій посаді — здійснює не близькі вояжі, щоб пильніше до всього на місці придивитися, та й себе зблизька там показати. Вирушаючи в дальні краї — скажімо, у той же Пакистан чи Китай, — він у «старі добрі часи» не став би куматися з тамтешніми правителями і діяв би за відомим рецептом Джона Буля: в заморські землі їхати з кийком плантатора, кайданами і кулями. Сьогодні ж він вирушає туди з набором солодких компліментів, приправлених для більшого смаку гострою антирадянщиною.

Одне слово, натхнений духом Черчілля, лорд Каррінгтон старається на всі заставки. Але, як знаємо, людському «благодійникові» Черчіллеві не вдалося «задушити більшовизм» іще навіть «при його народженні». А тепер же часи не ті — ми уже давне-е-ень-ко із пелюшок вибралися.

М. КРАСНЕНКО.

ПЕРЕД ЗМАГАННЯМ

Байка

— Змагання з бігу завтра. Ви готові? — Сказав Осел Волові.
— Дистанція така: Від лісу до ставка.
Гадаю, поєдинок буде не легкий!..
— А хто суперник мій?
— Хто ж, Заєць сірий.
— Як? Повтори! Не йму я віри! Смієшся, мабуть, наді мною!
Мені змагатися з такою дрібнотою? І потім, прошу пам'ятати, — я не з тих Хто обража слабких
Й ганяється за перемогою легкою.
Ні-ні, я не прийму нерівного двобою! Ги-ги, суперника мені знайшли!..

Е-е, вже тепер не ті й Воли.

Антоніна ТОРЛЮН.

ЗООАФОРИЗМИ

Перелітний плазун.

Вовки і в нічну зміну працюють з вогником.

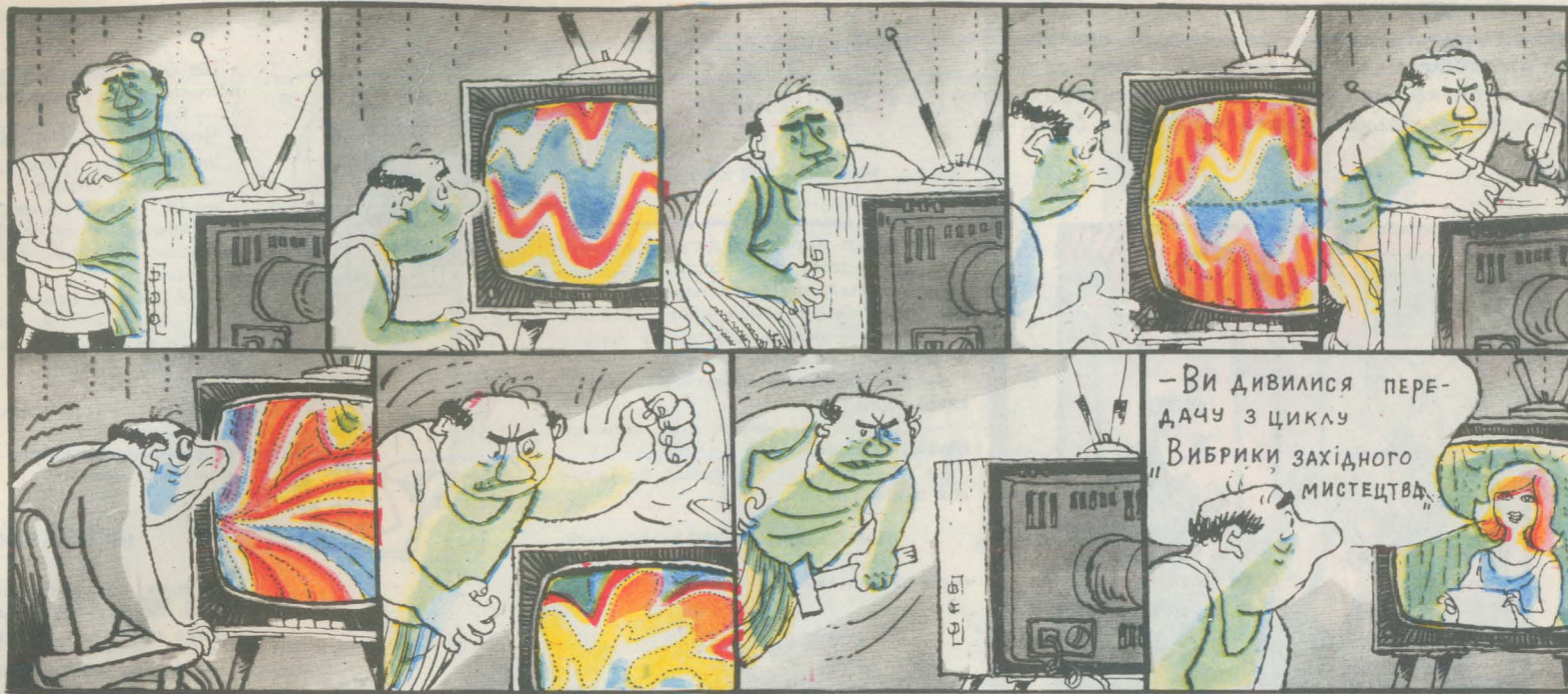
Людоджери не скаржаться на однаковість меню.

Леонід ЗАБАРА.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Відкриття магазину.

У вільний від сну та громадської роботи час я інколи, бувало, задумувався над тим, що б саме я зробив, якби мене (через чийсь там недогляд, звичайно) раптом взяли та й призначили якимось начальником. Ну, нехай не начальником, а директором. Навіть не директором, а бодай просто завідувачим. І підпорядкували мені якусь кількість людей.

З чого я розпочав би? Насамперед, звісно, з наведення залізної дисципліни. Тобто, щоб підлеглі слухались мене. А для цього зрозуміло, необхідно, щоб керівника поважали. Але заслужити повагу — на це потрібен час, а мені ж суворо дисципліна необхідна вже з першого дня. Отже, міркував, поки почнуть поважати, слід добитись того, щоб мене, принаймні, боялись. Бо коли ще не поважатимуть

від працівників установи з інтригуючою назвою РВВ ВНДІПІ, котра при перевірці виявилась звичайним редакційно-видавничим відділом Всесоюзного науково-дослідного інституту патентної інформації. А сумні думки про неминучий мій провал виникли, коли я побував на місці та ознайомився з досвідом діяльності завідувачою тим РВВ Н. О. Зінзікової.

Ніна Олексіївна Зінзікова, молода жінка і ще молодший керівник, діяла, власне, точно за моїми перспективними задумами. З підлеглими відразу почали розмовляти тільки, сказати б, басом. Коли заходила в кімнату, де працюють редактори, то усмішку на її обличчі можна було побачити не частіше, як сонце під час полярної ночі. І мова лише одна: «Спите тут усі, спите. А треба працювати». І табличку на дверях, як і я собі планував, теж повісила: прийом з особистих питань у такий-то день

викликати невдоволення керівника і тим більше якимось негативно відбитись на ставленні до неї. Але помилилась. Узимку Г. Чайкіна пішла у відпустку — в зв'язку з хворобою доньки. Перед від'їздом попередила представника адміністрації, що їй, у тому ж зв'язку, знадобиться кілька додаткових днів за власний рахунок. І перед закінченням відпустки надіслала відповідне прохання телеграфом. Але завідувача вирішила додатково не давати, хоч виробничими потребами таке рішення не було викликано. Про своє рішення, однак, Зінзікова не повідомила Чайкіну. Коли ж остання повернулася, то їй оголосили, що вона вчинила прогул, а за це її будуть звільняти з роботи. (Отак! Щоб не була надто розумною!).

Та щоб така акція здавалася не примхою адміністратора, а волею колективу, Н. Зінзікова зажадала, щоб поведінку Чайкіної попередньо обговорили на зборах колективу.

Що ж, ніякого новаторства вона в цьому не виявила. Трапляється ще так, коли керівник, не будучи впевненим у своїй правоті, намагається, про всяк випадок, заручитись голосом мас. Мовляв, не я того хотів, а колектив зажадав, а на думку колективу мусимо зважати. Але ж Ніна Олексіївна (чітко дотримуючись моїх вищевведених розробок) уже зуміла встановити порядну відстань між собою і колективом. А на відстані важко визначити, якою буде думка мас. І Ніна Олексіївна таки прорахувалась. Збори вказали Г. Чайкіній на те, що вона при оформленні додаткової відпустки припустила недбалість, однак причину запізнення визнали поважною.

Але Н. Зінзікова уже затялася і все-таки добилася звільнення Чайкіної з роботи. Потім був суд, який встановив, що в даному разі «адміністратор вжив крайніх заходів щодо позивачки без достатніх підстав». І поновив Г. Чайкіну на роботі з виплатою їй компенсації за вимушений прогул. До того ж, в окремій ухвалі вказав, що при звільненні Г. Чайкіної адміністрацією було «допущено цілу низку порушень».

Чайкіна приступила до роботи. Але завідувача Зінзікова не подарувала цього неслухняному колективу. І редакція випуску дуже швидко це відчувала. Раніше редактори мали можливість раз на тиждень працювати вдома. Це було зручно працівникам і, до речі, підвищувало продуктивність праці. Тепер таку практику відмінили (от вам за це!). Хоч три інші редакції і далі працюють по-старому (з домашніми днями тобто). І в усьому іншому Ніна Олексіївна дає відчуття цій редакції, що вони не милі діти, а осоружні пасинки.

І все ж у цій невеселій історії можна уздріти й дещо позитивне. Добре, зокрема, те, що мене досі не призначили ні начальником, ні директором, ні навіть простим завідувачим. Бо при моїй недостатній компетентності в питаннях керівництва, та ще й при відсутності контролю і допомоги з боку старших товаришів, я міг би теж бозна-яких дров наламати!

О. КРУКОВЕЦЬ,
спец. кор. Перця.

м. Ужгород.

Адміністративне ЗАВЗЯТТЯ

і вже не боятимуться, то й слухатись не будуть. Підлеглі ж, вони як діти.

Що ж треба зробити, щоб мене боялись? Для цього, міркував собі, необхідно відразу встановити відстань між мною і підлеглими. А як її встановити? Передовсім постарався б якомога рідше з'являтися перед масами, якомога менше розмовляти з ними. А якщо вже розмовляти, то тільки зверхньо, тільки про роботу, яку вони, на мій погляд, роблять недбало, тільки про їхні обов'язки, котрими вони нехтують. У такому от дусі. Одне слово, щоб при кожній моїй появі у них мимоволі виникав комплекс власної неповноцінності.

А щоб уже довести спілкування з ними до мінімуму, я одразу повісив би на дверях табличку, котра б регламентувала години прийому. Звичайно, здогадувався я, знайдуться мудрагелі, що почнуть давати мені так звані дружні поради, робити зауваження. До таких слід буде застосовувати засоби персонального впливу, аж до звільнення з роботи. Щоб не були такі розумні! Це, безумовно, справить необхідне враження й матиме позитивний вплив на інших. Таким чином мені вдасться добитись беззастережної слухняності і порядку.

Перевірити на практиці ці свої теоретичні викладки мені не вдалося, бо ніхто поки ще не призначав мене ні начальником, ні директором. Ні навіть завідувачим. Але в ефективність своїх проєктів я глибоко вірив. Однак нещодавно трохи засумнівався в них. І не лише засумнівався, а й почав думати, що вони могли б кінчитись блискучим провалом.

Сумніви зародив колективний лист з Ужгорода,

тижня, від і до. Причому приходити можна, попередньо записавшись у інспектора відділу кадрів, і тільки із завідувачим своєї редакції. А працівникам, скажімо, редакції випуску не хочеться іти на прийом зі своєю завідувачою С. Ю. Нікітіною, бо вони якраз хотіли розповісти про те, що Світлана Юхимівна була є неуважною, і нетактовною.

Та мало які бувають особисті питання. У тій же редакції, як і в інших, працює переважно молодь, недавні випускники вузів. У направленнях на роботу записано: забезпечити квартирами в приватному секторі. То вони, наївні, вважали, що як прийдуть, то їх поведуть на заздалегідь підготовлені квартири, з господарями яких уже про все домовлено — і про оплату, і про прописку, і про все інше. А керівники РВВ натомість сказали: ідіть у приватний сектор і самі з тим сектором домовляйтесь. Дехто зумів, дехто — ні. Отже, особисті питання виникають. Але потрапити в кабінет Ніни Олексіївни, як бачимо, непросто.

Молодим, відомо, дуже хочеться якнайшвидше відчутти себе дорослими. «А Ніна Олексіївна поводить з нами, як із п'ятикласниками, які розмовляють під час уроку». Це з почуттям глибокої образи казали мені майже всі працівники редакції.

А приводом для написання колективного листа до «Перця» став випадок з редактором Г. І. Чайкіною, досвідченим працівником, громадською активісткою, єдиним, до речі, комуністом в редакції випуску. Саме вона, посилаючись на свій досвід, інколи робила зауваження завідувачій. Вважала це можливим і навіть необхідним для поліпшення роботи. Їй і на думку не спадало, що це може

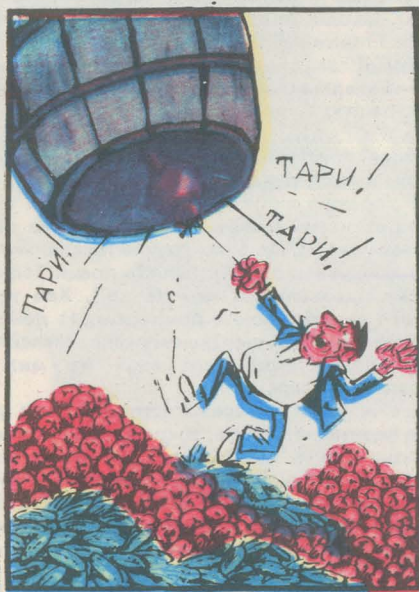
«Перець» випустив другу серію плакатів для ілюстрування стінних газет, стендів та вітрин груп і постів народного контролю та штабів «Комсомольського прожектора». Вміщуємо кілька карикатур з цієї серії.

— Ви що, хлопці, це ж зекономлена мною сировина!

— Ми боремося за економію пального, тому вибачай, що хлюпну тобі небагато!..

Без слів.

Народні УСМІШКИ

ЧИЇ ЧОБОТИ КРАЩІ!

Це було давно. От ідуть два селянини дорогою до церкви. Одягнені в чисту святкову одягу, але босоніж. Чоботи несуть на палицях за спинами. Дійшовши до церкви, взулися, а коли вийшли з церкви — знову чоботи на палиці почіпляли і на спини взяли.

— Добрячі в тебе чоботи, Юхиме! — каже один.

— О, зносу їм немає. Ще покійний батько їх носили...

— Е-е... Тоді мої кращі, бо їх ще мій дід носив...

Повідомив В. ГОРОХОВСЬКИЙ.

м. Хмельницький.

НЕ ЗОВСІМ...

— Ну як, Петко, твоя мати вже одужала? — запитав сусід.

— Та так, не зовсім...

— Як це не зовсім?

— А так... Мене вже відлупцювала, а тата ще не подужає...

Повідомив М. Г. ЛАВРИК.

с. Миколаївка
Ровенського району
Сумської області.

ЧИ ДАЛЕКО ІДЕ

Це було давно. Їхав у поїзді один чоловік. Аж тут контролер.

— Ваш квиток!..

Чоловік шастає по кишенях:

— Та брав... Їй-богу, брав...

— Платіть штраф.

— Та грошей немає...

Спересердя ogriv його контролер ліхтарем по спині, а потім охолов та й питає:

— А далеко їдеш?

Почухав чоловік спину та й каже:

— Та як спина видержить, то, може, й до Одеси доїду!..

Повідомив К. ЧЕЧЕЛЬ.

с. Голоківка
Чигиринського району
Черкаської області.

НУ Й ХАЗЯЙКА!..

Налила жінка чоловікові на обід миску борщу — він швиденько виїв, налила другу — і ту доїдає...

— А ти знаєш, Петре, я забула посолити борщ! — каже жінка.

Петро як схопиться, як вдарить ложкою об стіл, як закричить:

— Ну, ти й хазяйка!... А я ото їм, їм, і таки відчуваю, що в ньому чогось не вистачає!..

Повідомив С. О. ЛУЦЕНКО.

с. Вільхівце
Звенигородського району
Черкаської області.

«...Прошу вашого рішення розібрати мою заяву задовільнити так, щоб я міг із своєю сім'єю свobodно жити».

(Із заяви).

Записав АТАМАНЮК М. П.

«Казаковская молочно-товарная ферма одна из

ведущих по надоям молока среди молодежи».

(Із виступу).

Надіслав А. ДАРИЄНКО.

«На мою вимогу завідуючий загаражем Майстренко І. Й. назвав мене свинею».

(Із виступу на зборах).

Надіслав А. СУПРУН.

«Адміністрація Ананьївського райпобуткомбінату повідомляє, що робота міської лазні з 3 травня переноситься на 4 і 5 квітня».

(З повідомлення по районному радіомовленню).

Надіслав В. КОНОВАЛЬЧУК.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Мене загнав у санаторій шлунок.
А тебе?

— Печінка!

Іноземний

Малюнки з журналів:
«ЕЖ» — Белград,
«СТИРШЕЛ» — Со-
фія, «ДИКОБРАЗ» —
Прага, «РОГАЧ» —
Братіслава.

гумор

Без слів.

Без слів.

Без слів.

«Книголюб».

★ Жителі вулиці Коцюбинського (місто Хмельник Вінницької обл.) поскаржилися Перцеві на погане водопостачання.

Голова виконкому Хмельницької міськради О. І. Ткаленко повідомив редакції, що нині водопровідну мережу відремонтовано і вода подається безперебійно.

★ У листі з міста Полонного (Хмельницька обл.) писалося про те, що вже багато часу минуло, як розпочали ремонт міської бані, а кінця тому ремонту й досі не видно.

Як повідомив голова Полонського райвиконкому О. В. Клименко, факти, вказані в листі, підтвердились. Нині баню відремонтовано і відкрито.

★ Про те, що жителі вулиці Постишева у райцентрі Олевську (Житомирщина) вже тривалий час не мають електросвітла, йшлося в одному з листів до редакції.

На цей лист голова Олевського райвиконкому

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

М. М. Пилипчук надіслав відповідь про те, що дійсно під час сильної грози було пошкоджено трансформаторну підстанцію. Нині змонтовано нову підстанцію. Крім того, на вулиці Постишева старі дерев'яні стовпи замінено залізобетонними, і тепер електропостачання налагоджено, як належить.

★ Голова Воскресенської сільради (Буринський район на Сумщині) Жежелевський В. А. та начальник виробничої ділянки місцевого колгоспу «Перше травня» Злоба І. Т. на роботу з'являлися невчасно, а коли

й з'являлися, то бували вже «під мухою». Колгоспники написали про це листа редакції.

Голова Буринського райвиконкому М. А. Сикальчук повідомив, що неправильну поведінку Жежелевського В. А. та Злоби І. Т. було обговорено на партійних зборах. Їм оголошено суворі партійні стягнення з занесенням до особових справ.

★ У селі Піонерському (Роздільнянський район Одеської обл.) центральна проїжджа дорога сильно розбита, а місцеві керівники на неодноразові прохання й скарги односельчан відбуваються самими обіцянками. На ділі ж нічого не роблять. Такий лист надійшов до редакції.

Після втручання в цю справу Перця голова Роздільнянського райвиконкому В. Є. Воронок повідомив, що для ремонту дороги місцевий радгосп «Степовий» виділив 25 тисяч карбованців і нині ремонтні роботи ведуться.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ,
С. ОЛІЙНИК, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА
(заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНЬСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-15, 41-89-17.

Для телеграм: Київ Перець.

Адрес редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

Журнал «Перець» № 16(1106)

(на українському мові).

Издательство «Радянська Україна».

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 17.07.81. Підписано до друку 04.08.81. БФ 11748. Формат видання 70×108/8.

Офсетний друк. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,1. Тираж 3 400 000. Зам. 03322.

© Журнал «Перець», 1981 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковувачи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Ордена Леніна комбінат печатки видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад».

Рупор антирадянщини.